

Handläggare
Hanna Holmång
Telefon: 08-50835784**Till**
Arbetsmarknadsnämnden
den 30 september 2025**Yttrande över remiss av Motion om att utreda möjligheten
att införa simskola i samarbete med SFI***Remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/465***Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut**

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat Motion om att utreda möjligheten att införa simskola i samarbete med SFI till arbetsmarknadsnämnden för yttrande. I motionen förslås kommunfullmäktige besluta:

1. Att utreda möjligheten att erbjuda simundervisning genom kontakt med SFI för att säkerställa att fler vuxna lär sig simma.
2. Att utreda hur idrottsföreningar bäst kan involveras för att erbjuda simundervisning till nyanlända genom SFI.

Arbetsmarknadsförvaltningen instämmer med motionären i ambitionen att simkunnigheten hos nyanlända behöver öka. Förvaltningen anser att det vore bra om flera samhällsaktörer tar upp frågan om simkunnighet samt informerar nyanlända var de kan vända sig för att träna på simning. På så sätt säkerställs att budskapet når fram till den aktuella målgruppen.

Arbetsmarknadsförvaltningen tillstyrker förslaget om att initiera en utredning om hur idrottsföreningar bäst kan involveras för att erbjuda simundervisning till nyanlända. I staden erbjuder Welcome House genom etableringscentrum kostnadsfria föreningsaktiviteter för utrikesfödda vuxna. I år har etableringscentrum kunnat erbjuda 30 personer möjlighet att delta i simundervisning som bedrivs av föreningar i Stockholm. Förvaltningens erfarenhet är att idrottsföreningar i staden saknar kapacitet att kunna erbjuda stora grupper nyanlända simundervisning.

Bakgrund

Svenska för invandrare (sfi) är en del av kommunal vuxenutbildning (komvux) och är utformat för elever som behöver grundläggande kunskaper i svenska. Syftet med utbildningen är att lära sig svenska för att kunna kommunicera muntligt och skriftligt i vardagslivet, i samhällslivet, i arbetslivet eller i fortsatta studier. Sfi har en egen kursplan med tillhörande kunskapskrav, egna nationella prov och är en del av det svenska utbildningssystemet.

Undervisning i sfi ges inom ramen för det etableringsprogram som nyanlända mellan 20–64 år deltar i under cirka två års tid.

Etableringsprogrammet samordnas av Arbetsförmedlingen som även upprättar en individuell etableringsplan för varje deltagare.

Utöver sfi brukar etableringsplanen även innefatta samhällsorientering, som ger grundläggande kunskaper om det svenska samhället samt arbetsförberedande insatser. Ibland kan även till exempel reguljär vuxenutbildning eller vissa andra utbildningsinsatser ingå. Utöver ovannämnda etableringsinsatser tillhandahåller stadsdelsförvaltningarna i Stockholms stad samhällsvägledning för nyanlända.

Sfi erbjuds också till personer som inte ingår i etableringsprogrammet, så som exempelvis utrikesfödda svenskar som befunnit sig en tid i landet men av olika skäl aldrig läst sfi eller avbrutit sina sfi-studier under etableringsperioden.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat Motion om att utreda möjligheten att införa simskola i samarbete med sfi till arbetsmarknadsnämnden för yttrande. Motionen är skriven av Hanna Wistrand (L) som framhåller att samhället har svårt att nå ut med information till nyanlända om var utbildningar i simning och vattenkunskap ges. Enligt motionären skulle idrottsförvaltningen kunna erbjuda nyanlända att delta i simundervisning men förvaltningen har svårt att nå ut med information till målgruppen med erbjudande om simundervisning. I motionen påpekas också att simundervisning som utförs av lokala simföreningar har fördelen att den nyanlända får direktkontakt med, och kunskap om, svenskt föreningsliv.

I motionen förslås att kommunfullmäktige beslutar:

1. Att utreda möjligheten att erbjuda simundervisning genom kontakt med SFI för att säkerställa att fler vuxna lär sig simma.
2. Att utreda hur idrottsföreningar bäst kan involveras för att erbjuda simundervisning till nyanlända genom SFI.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom staben för strategi och samordning vid arbetsmarknadsförvaltningen. Vuxenutbildning Stockholm har deltagit i ärendets beredning.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Fråga 1: Att utreda möjligheten att erbjuda simundervisning genom kontakt med SFI för att säkerställa att fler vuxna lär sig att simma.

Arbetsmarknadsförvaltningen instämmer med motionären i ambitionen att simkunnigheten hos nyanlända behöver öka. Förvaltningen önskar inledningsvis beskriva förutsättningarna för att bedriva sfi-utbildning, något som behöver tas i beaktande om frågan om sfi ska ge information och verka som en kontaktyta för idrottsförvaltningen utreds vidare.

Att bedriva sfi-utbildning är ett komplext uppdrag för lärare, övrig pedagogisk personal och ledning som måste se över vilka resurser som behövs och kan erbjudas för att eleverna ska få möjlighet att lyckas med sina studier. Den komplexa strukturen inom sfi, med kontinuerligt intag av elever, heterogena grupper, elever med kort skolgång eller begränsade läs- och skrivfärdigheter samt ett stort behov av individanpassning är exempel på utmaningar inom utbildningsformen. Under tiden som eleven studerar vid sfi gör situationen som nyanländ att informationsbehovet är stort. Det gäller dels information som löser omedelbara frågor men också stärker individens långsiktiga förutsättningar att klara sig på egen hand. Det finns flera livsområden där brist på kunskap och information gör att nyanlända löper större risk än andra kommuninvånare att drabbas av svårigheter. Bristande simkunskaper och vattenvana innebär till exempel att vissa grupper av utlandsfödda svenskar har högre risk att drunkna. Andra livsområden där vissa utlandsfödda är mer utsatta rör områden såsom skuldsättning, fysisk och psykisk ohälsa samt digitalt utanförskap.¹ Mot denna bakgrund finns det i dagsläget många organisationer som är angelägna att ge sfi-eleverna samhällsinformation. På grund av begränsningar i antalet sfi-timmar och det komplexa utbildningsuppdraget har antalet proaktiva och kunskapshöjande insatser under sfi behövt begränsas.

Personal och ledning för sfi får regelbundet förfrågningar om att dela de inskrivna elevernas kontaktuppgifter med organisationer i

syfte att genom direktkontakt med eleverna kunna sprida information och nå ut med erbjudanden. Förfrågningar om att ta del av sfi-elevernars kontaktuppgifter har i de allra flesta fall nekats till följd av bestämmelserna i Dataskyddsförordningen (GDPR) som reglerar hur personuppgifter hanteras och sprids.

Mot bakgrund av ovanstående samt det faktum att en del nyanlända av olika skäl inte ingår i etableringsprogrammet och/eller inte studerar sfi ser förvaltningen en fördel i att de samhällsaktörer som nyanlända brukar komma i kontakt med under sina första år i Sverige gemensamt bidrar till att sprida information om var vuxna som inte kan simma kan vända sig för att träna på det. På så sätt säkerställer man att budskapet når fram till den aktuella målgruppen.

Utöver sfi ingår oftast samhällsorientering i nyanländas individuella etableringsplan samt samhällsvägledning som erbjuds inom respektive stadsdelsförvaltning. Samhällsorientering och samhällsvägledning är exempel på andra kanaler som skulle kunna bidra till att sprida information om simundervisning till målgruppen. Medan samhällsvägledningen främst hjälper nyanlända med praktiska frågor, såsom att förstå myndighetsinformation och hur man fyller i blanketter, syftar samhällsorienteringen i staden till att förmedla kunskap om hur man försörjer sig och utvecklas i Sverige.

I utredningen ”En reformerad samhällsorientering för bättre integration (SOU 2025:55)” som presenterades i våras föreslås en rad åtgärder som syftar till att säkerställa en hög och likvärdig kvalitet på samhällsvägledning som ges i Sverige. Ett av huvudförslagen innebär att samhällsorienteringen inordnas i komvux i sfi och därmed kommer omfattas av läroplanen för vuxenutbildningen och en nationell kursplan. I undervisningen i samhällsorientering föreslås ett antal områden tas upp, däribland frågan om simkunnighet hos barn och vuxna. Utredningen föreslår att lärarna i samhällsorientering ska informera var man som vuxen kan vända sig om man vill lära sig simma.

Fråga 2: Att utreda hur idrottsföreningar bäst kan involveras för att erbjuda simundervisning till nyanlända genom SFI.

I staden erbjuder Welcome House genom etableringscentrum kostnadsfria föreningsaktiviteter för utrikesfödda vuxna. Syftet är att aktiviteten ska leda till social inkludering och förbättra individens möjligheter på arbetsmarknaden

Under perioden den 1 januari till den 31 juli i år har 80 personer anmält att de önskar lära sig simma eller ges möjlighet att utveckla sina nuvarande simkunskaper via Welcome House och

etableringscentrum. Hittills i år har 30 personer erbjudits möjlighet att delta i simundervisning som bedrivs av föreningar runt om i Stockholm. Därefter har 18 personer som erbjudits plats deltagit i simundervisning.

De föreningar som etableringscentrum har kontakt med saknar kapacitet att ta emot alla som anmäler sitt intresse att delta i simundervisning. För de nyanlända som på egen hand önskar delta i simskolan som bedrivs i kommunal regi har det funnits hinder. Det krävs exempelvis personnummer och bankId för att kunna logga in i bokningssystemet och boka simskola. Betalning sker med kontokort/betalkort via bokningssystemet eller i receptionen alternativt erbjuds faktura som skickas hem till individen. Ett annat hinder är att många nyanlända har bristande digitala kunskaper.

Bland tidigare projekt inom staden som syftat till att ge utrikesfödda vuxna sim- och vattenvana kan nämnas ESF-projekten Care For Ukrainian Refugees (2022-2023) och Etablering Stockholm (2009-2012), där delprojektet Rätt Steg vände sig till kortutbildade kvinnor. Erfarenheterna från tidigare projekt inom staden har varit övervägande positiva men även synliggjort logistiska utmaningar som kräver tid och resurser. En sådan utmaning har varit att få en bra grupp sammansättning när det till gäll exempelvis könsfördelning och förkunskaper. Man har tappat kvinnliga deltagare vid könsblandade grupper, något som gjort att man ofta valt att ha könssegregerade grupper i simundervisningen. Då närvaron av män kan vara ett problem för en del kvinnor har man ibland valt att hålla simundervisningen efter den ordinarie verksamheten när bassängen är stängd för allmänheten. Många gånger har det krävts att man löser barnpassning under simundervisningen samt att deltagarna kan duscha och byta om enskilt.

Arbetsmarknadsförvaltningens erfarenhet är att föreningar i Stockholm saknar kapacitet att kunna erbjuda stora grupper nyanlända simundervisning. Förvaltningen är positiv till att tillsätta en utredning om hur idrottsföreningar bäst kan involveras för att kunna erbjuda simundervisning till målgruppen. En utredning skulle kunna ge svar på vad idrottsföreningar behöver för att kunna möta den efterfrågan på simundervisning för utrikesfödda vuxna som etableringscentrum har kunnat påvisa, och som överstiger föreningarnas nuvarande kapacitet.

Karina Uddén
Arbetsmarknadsdirektör
Arbetsmarknadsförvaltningen

Amanda Broman
Avdelningschef
Arbetsmarknadsförvaltningen

Bilaga

Motion om att utreda möjligheten att införa simskola i
samarbete med SFI